

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Decreta

Brant, Sebastian

[Basel], after 1. März 1499

Bulla Nicolai pape quinti super approbatione actorum et gestorum in
concilio Basiliensis

[urn:nbn:de:bsz:31-313515](#)

Bulla Nicolai pape quinti

Bulla Nicolai pape quinti super approbatione actoꝝ
et gestoꝝ in concilio Basiliensi.



Nicolaus episcopus ser-

ius seruꝝ dei / Ad ppetuā rei memoriam Ut pacio
qua nihil desiderabilis in vniuersali ecclia ampli-
fime diffundat / et pudore serenitas / et in corda q̄s
eragitauit et desatigauit diuisio / vnitas integra ad
cuiuslibet status et honoris prosperitatē cōsolidet / li-
benter fm nostre et apostlice auctoritatis plenitudinē
magnitudinēq; voluntatis omnia amplectimur / p
q̄ nō solū sup̄ p̄ntib; et futuriſed et pteriniſ / ut firma illibataq; pma-
neant / debite p̄fisiōis adhibeant remedium. Cum itaq; post crebras va-
riasq; cōturbatiōes / quib; multis ab anniſ sancta dei subiacuit ecclie-
lia / causantiōib; diuisiōib; que inter felicis recordatiōis Eugenii pa-
pam quartū p̄decessorē nostrū / et tunc Basiliensi. cōcilii viguerūt / hoc
in nostro tpe et ex altissimi dei puidetia ineffabili interpolatiōe tracta-
tuꝝ oratoꝝ charissimoꝝ in xp̄ filioꝝ francoꝝ anglier renati Sicilie
regū / necnō delphini Egienc̄. primogeniti francoꝝ regis illustris / pa-
cem ecclie redditā videamus / dum pcepim⁹ venerabile et charissi-
mū fratrem nostrū Amedeū primū cardinalē / ep̄m Sabini. in nōmūl-
lis p̄uentijs apostlice sedis legatū vicariūq; ppetuū Felicē papā quintū/
tunc in sua obediēta nominatū / iuri qd̄ in papatu asserebat se habere
ad h̄mōi pacē ecclie obtinendū cessisse. Eos vero q̄ Basilea postmo,
duz Lausane sub noīe generalis cōciliij / hactenus cōgregari p̄māscrūt
ordinasse et publicasse / nobis tanq; vñscō ac in dubitato sumo p̄tisiū
obediēndū esse a cūctis fidelib;. Et p̄fata Lausani. dissoluisse cōgre-
gationē. Desiderates igis toto affectu ea pficerē / Quib; xp̄fideles sup-
pressis et extintis diuisiōnū et differentiarū seminarīa cōmuni fruon-
eur cōcordia cuiuslibet eoꝝ status / honoris / reputatiōis et q̄etis stabilit-
itatem firmata / quascūq; p̄mōrōes elecōres / firmatōes / postularōes /
admissiones / translatoꝝ / cōmendas / administratiōes / et p̄fisiones /
ad quascūq; patriarchales / metropolitanas / et cathedralēs ecclesiās.
Pecnō abbaticae dignitates ac monasteriorū regimina quoq;unciq;
exemptoꝝ / necnō exemptoꝝ / pecnō q̄ ascūq; collatōes / p̄fisiones / et
dispositōes / q̄rūcūq; beneficioꝝ / ecclasticōꝝ / regulariū / et seculari-
um / de iure patronatus etiā laicōꝝ / eam cura vel sine cura / etiā si ecclie
parochialea fuerint / aut canonicaſus et prebēde dignitates maio-
res post pontificales in cathedralib; vel principales in collegiatib; exi-
stant psonatusq; ppetue administratiōes vel officia / euā curata vel ele-
ctua in quib;scūq; ecclesiās / prioratus / cōcūrtales / aut curiſcūq; cō-
ditōes / qualitatis vel nature fuerint / etiā alterius generis q̄s erpres-
sa partis vel maioris. Etiā si ex quaūis causa tunc dispositōi apostoli

Bulla Nicolai pape quinti

ce specialiter generaliter reservata fuerint litigiosa / aut alias affecta
vel ad sedem apostolicā quolibet devoluta in vim quoque seu preterit
collationū / puisionū / reservationū / aut aliarū dispositionū huiusmodi
di seu alicuius premissorū / alias h̄ extitulo privatissimā factarū premiss
sarum occasionū / divisionū ipsarū ecclesiarū / beneficiorū / dignitatū /
officio / personarū / administrationū / ac canonicatū / et prebenda
rum habita seu adepta sit possessio et possidenſ de presenti. Admissio
nes etiam resignationū quoque beneficiorū dignitatū ecclesiarum
simpliciter vel ex causa permutatiōis factarū / auctorisationū et insti
tutionū pēsionū. Item quoque super quoque beneficiorū ecclesia
sticorū fructibus reparationibz et assignationibz cum pcessibz et fulmina
tionibz inde securis / necnon vntiones annexiones incorporatores qua
runcūqz dignitatū et beneficiorū ecclesiasticorū secularium regularium q
buscūqz priarchalibz / archiepiscopalibz / abbatialibz vel capitolaribz mēsis
aut monasterijs / cōuenientibz / dignitatibus / canonicatibus / et prebē
dis vel beneficijs seu ad inuicem iub quibusvis verbis formis dimē
brationes etiam ecclesiasticarū et beneficiorū quoquenqz. Ecclesiarum
quoque monasteriorū studiorū qz generaliū fundationes / erectōes / sup
pressions / et subiectōes / et quoquenqz beneficiorū creatōes exemptio
nes. Item redouationes pallij / dationes / cōsecrationes / benedictio
nes personarū de ordine ad ordinē translatiōes / infēudatiōes / institu
tiones / cōtractū cōfirmatiōes / facultatis testandi cōcessiones / absolu
tūtōes / liberatiōes / quītatiōes / sup quibuscūqz debitis rōne decimāqz
semidecimārū / indulgentiarū / annatarū / communū / et minutorū servizi
orū / vel alias quolibet dispensationes tam sup etatis qz natalium et
aliorum inhabilitatiū defecibz sup incōpatibilibz in quoquenqz numero
etia si ad curas parrochiales / matrimonij / iuramento / ordinibz / et vo
to etiam transmarino et rebus alijs quibuscūqz. Necnon absolutiōes
a quibuscūqz excommunicationū / anathematizationū / et alijs cēsūris
ecclesiasticis interdictorū et generaliū qz specialiū relaxatiōes. Ac etiā
illarū fulminatiōes et appositiōes iuramento / etiā fidelitatiū relaxatiō
nes / rehabilitatiōes ab omni macula irregularitatis / aut alia inhabi
litate vnde cūqz pcesserit / restitutoe etiā ad famā et honorē gratiaqz in
dutio / indulgentia / et p̄mulgatio / et quascūqz alias cōcessiones / ac oīa
et singula tam iusticiā qz gratia p̄cernētia sive in foro cōsciētiae / aut cōrē
tioso in psonis / qui locis que tpe cōcessionū et alioz pmissorū obediue
runt p̄fato venerabili ac charissimo fratrl info Amedeo cardinali / epi
scopo legato et vicario supradicōe: tunc Felice papa quinto noīato / ac
cōgregatis antedictis / seu eoz / Alteri tam p̄ ipm tuc Basiliēn. cōcilii et
amedei in sua obediētia Felicē qntū nūcupatū / qz illos qz in Basiliēn.
et Lausaneñ. ciuitatibz sub noīe generalis cōclū cōgregati remāserūt /
aut aliū seu alios sua aut altero eoz auctoritate etiā de latere legatos
delegatos sive alios qscūqz ab eis vel eoz altero p̄tate h̄ntē cōiunctū ve

Bulla Nicolai pape quinti

dūsum qualiterūq; facta gesta cōcessa data iudicata disposita et ordina
ta etiā si maiora et grāiora aut alīt' cuiuscūq; nature a p̄missis existat
et specialē reqrant exp̄ssione, que volumus et decernim⁹ p̄ exp̄ssis speci
fice haberi cum omnib⁹ et singulis inde securis. A etiā oia et singula
ordinarios in dictis locis facta, p̄ bono pacis et vniōnis ecclie motu
aprio ex certa sc̄ientia et de apliceptatis plenitudine de sillo et assensu ve
nerabiliū fratrū nostrop̄ sc̄ē romane ecclie cardinaliū p̄sentū serie ap
probamus/ratificam⁹ et etiā cōfirmam⁹ rataq; et firm⁹ haberi volum⁹
Necnō portori p̄ cautela de psonis patriarchar⁹ archiepor⁹ epor⁹ et
abbatū quibuscūq; eccliesi et monasteriis quarū et quoq; assecuti sunt
possessioes et possidēt de p̄nti. Necnō de dignitatib⁹ prioratib⁹ psona,
p̄b⁹ administrationib⁹ officiis canonicitib⁹ et p̄b⁹dē cōmendatis et be
neficiis quibuscūq; etiā sedi apl̄cespecialiter vel generaliter reservatis
detinutis vel quolibet affectis eoz possessorib⁹ quibuslibet denouo p̄
videmus ac ipoꝝ omnū fructus redditus et p̄cetus. Necnō emolumē
ta singula in quibuscūq; etiā vbiq; etiā extra viocelum/ in quib⁹ ecclia
monasteriū prioratus dignitas seu beneficium bmoi fuerit cōsistētia
ad eoz possessores spectarez prīnere. Et q; ipsi in suarū eccliaz mona
steriorū prioratu dignitatib⁹ et beneficiorū put eoz singulos cōcernit pos
sessionib⁹ p̄ bmoi bono pacis et vniōnis pacifice remarcāt q̄ter/ decer
nim⁹ et declaram⁹ gratis et absolutōe cōmuniū vel minutōe serui
vicioꝝ annatarū aut vacatōe tom nostre camere q̄z venerabilis fratrū
nostrop̄ sc̄ē romane ecclie cardinaliū collegio facienda noia et cognō
mina valoresq; ipsoꝝ beneficioꝝ et dignitatū / acnō obstantias ipoꝝ
possessorib⁹ p̄ exp̄ssis habentib⁹ cōstitutionib⁹ ordinatōib⁹ apl̄cis nō
obstantibus quibuscūq; Insup quascūq; obligationes seu debita de
et sup annatis seu cōib⁹ et minutis servitūs iuxta curienostre cōsuetu
dinē Leterisq; iuribus nobis et sancte romane eccliesi Cardinaliū col
legio ceterisq; officialibus debitis si que deberi dicerēt occasionū qua
rūcūq; metropolitanarū et cardinaliū eccliarū monasteriorū digni
tati prioratū etiā cōuentūlū beneficioꝝ et officiū bmoi vsc̄ ad p̄c
sentē diē possessorib⁹ antedictis ex simili scientia remittim⁹ et relaxa
mus pariter et donam⁹. Eosq; bmoi debitis obligati essent ab om
ni eorū solutione absolūm⁹ et liberam⁹. Et sup illis dari quicantias
potētib⁹ aut volētib⁹ demādam⁹ in forma plena debita et oportuna/
Fructus etiā illos quos durante bmoi diuīsione ex dictis eccliesi di
gnitatibus beneficioꝝ et officiis p̄cepērūt etiā si nobis et camere aplice
debiti essent penit⁹ ipsis et auilib⁹ ipoꝝ remittim⁹ de dicto sedis mu
nificentia liberali camerario thesaurario clericis camere collectorib⁹
et subcollectorib⁹ nostris quibuscūq; inhibēti. sub ex cōicationis sen
tentia et alijs censuris ecclasticis atq; penis quas remissiōnē et imbi
bitioni nostris bmoi etraueniētes incurtere volum⁹ ipo facto/ ne fru
ctus p̄dictos occasione p̄missa dicta divisione durante p̄ceptos et per

Bulla Nicolai pape quinti

nos remissos ut perferat aquoquinā quōlibet exigere seu extorquere presu-
māt. Dicotorū rursus possessorū singulis aduersariis sup pfatis ecclē-
sijs monasterijs prioratibus dignitatibus officijs et bñficijs pprensum
silentiū imponētes. Quacūq; pmotiones imperatrices cōcessiōes p-
uisiōes declaratiōes et litteras desig. p ipsis aduersariis et alijs qui
buscūq; in pīudiciū ipsoꝝ possessorū vel derogationē hmōi p nos con-
firmatorū quōlibet etiā si motu p p̄prio ex certa sc̄ientia aut plenitudoine
potestatis et de venerabilium fratribꝫ nostrov sancite romane ecclesie car-
dinaliū cōsilio et assensu tā p̄dictū nostrū p̄decessorē q̄z nos siue alium
quēcūq; illius aut nostra auctoritate siue alia quacūq; factas datas
cōcessas et habitas. Et iā si in vim carū ipsis aut alicui eoꝝ iure vel ad
rem ius quesitiū foret necō diffinitiua et alias etiā q̄ in rem transfe-
rūt indicataꝫ sup ecclēsijs et alijs pmissis in romana curia vel alias vbi
cūq; corradictos possessores pmulgatos s̄nias et quecūq; inde secura
p̄dictis in otu et scientia ac p̄tentia p bono pacis et vniōnis p̄dicta
rū cassam irgitam et annullam ac cassa irrita infecta nullaꝫ et ina-
nia ac viribꝫ vacua declaram⁹ et denūciām⁹. Illas vero ex sententijs
q̄ p̄ p̄dictis possessiōibꝫ sup pmissis ac etiā quacūq; alias sententijs et
surrogatiōes q̄ p̄ quibusvis psonis pribus se defendētibꝫ illaz oīm
noībꝫ et cognolbꝫ p̄ expressis habētes et q̄ in rem trāsliuerūt indicataꝫ.
In Basilię seu Lauſancę civitatis seu in curia p̄fati venerabilis ac
charissimi fratris nostri Amedei p̄imi cardinalis ut premittit legati
vicarij q̄ p̄petui felicis quinti in sua obediētia nominati vñq; in hodi-
ernū diem plate ac surrogatiōes p altero ex colligitantibꝫ mutuo se de-
fendētibꝫ facte sunt validas et ratas decernentes necō quacūq; li-
tes et causas desig. in nostra curia vel alibi cōtra ipos possessores super
predictis ecclēsijs dignitatibus beneficijs et officijs quōlibet pendētibꝫ
quoꝝ omniū etiā si vna vel due seu plures diffinitiue vel alie siue plate
sunt status p̄tibꝫ p̄ exp̄ssis habētibꝫ ad nos aduocam⁹ et totaliter ex-
tinguimus. Et p̄ maiori omniū singulorū securitate et roboriꝫ validi-
tate q̄bulcūq; psonis tam ecclēstasticis q̄z secularibꝫ cuiuscūq; dignita-
tis status gradus ordinis cōditōis vel p̄eminētie existant. Et iā si
cardinalatus patriarchatus archiep̄alij ep̄alij aut alta quacūq; p̄ful-
geant dignitate necō quarūcūq; tam cathedraliū q̄z collegiatarū et
aliarū eccliarū et monasteriorū capitulis collegijs et cōūtibꝫ ac sin-
gularibꝫ psonis carū dē illis vel illis ad quē seu ad quos dictariū ecclē-
siarū beneficioꝫ ecclēstasticorū et officioꝫ electio collatio p̄uisio p̄ta-
tio seu queuis alia dispositio cōter vel diuīsim p̄tinet ac hmōi possel-
sorū aduersariis quibꝫ p nos et nostrū p̄decessorē seu alii quēcūq; fa-
cte sunt concessiōes et p̄missiones de hmōi ecclēsijs bñficijs et officijs
possessis omnibꝫ et singulis alijs quoꝝ interest vel intererit quōlibet in
futurū. Dādam⁹ exp̄sse inhibētes vice patriarchis archiep̄is et epis/
sub suspensionis ab ingressu ecclie. Minoribꝫ vero psonis singularibꝫ

Bulla Nicolai pape quinti

sub excommunicatis. Necnon dictorum possessorum aduersariis sub filii excommunicatis ac priuatis omnibus singulorum beneficiorum suorum que obtinet et inhabilitatis ad illa et ad alia i posterum obtinenda pertinetque infamie Collegij vero capitis et cōuentib⁹ sub suspensione a diuinis penitentij⁹ et censuris quas cōtrafacentes et rebelles / put quilibet ipsorum concernit et nunc / put et tunc et tunc / put et nunc incurvare volum⁹ ipsi facio / ne ipi seu eorum alter publice vel occulte directe vel indirecte quouis quesito colore vel ingenio contra declaratores / cancellares / a priorib⁹ / ratificatores / confirmatores / et alia predicta vel eorum aliquod in priuiciū dānum et grauamen dictorum possessorum et derogationē promissorum per nos confirmatorum aut alicuius eorum facere dicere et attēptare / seu ipsi pno. minari ad eos spectat bmoi / electio / collatio / pmissio / p̄ntratio / seu que, uis alia dispositio quācumq; aliu ad ecclias dignitate busiſtia et officia seu alia pmissa hacten⁹ sic possessa recipe et admittere / neque possessores bmoi sup pmissis in aliquo verare / perturbare / molestare / seu inquietare / quolibet plumat aut pluimat / sed ea oīa et singula iniurias abiliter et sine contradictione quacumq; quātū in eis est manuteneat et obseruat dictosque possessores in possessione sua bmoi teneat et defendat. Si que etiā (qd abit) p quācūa quacumq; etiā auctoritate nostra contra pmissa seu eorum aliqua / aut in pjudicium dictorum possessorum seu alicuius eorum / sicut facere fuerint seu fuerint illas al qnecumq; inde secura et nūc / put et tunc habemus et haberi volum⁹ pfectis. Et nibilomin⁹ contra venientes et rebelles bmoi sive patriarche / archiepi / aut ep̄i fuerint ab ingressu ecclie. Minores vero personas singulares excōnicatos / necnon dictos aduersarios et eis auxiliū dantes ultra excōnicatos penā / busiſtis et officijs suis priuatos inhabiles et infames. Capitula vero collegia et cōuentus a diuinis suspēlos p quilibet ordinariū loci aut alterū in dignitate p̄stituti et canonici alicuius ecclie cathedralis p quēcumq; et bmoi possessorib⁹ eligendū et regrendū seu executionē dandū sibi bmoi nostra voluntate in romana curia sine extra declarari et denūclarare volum⁹ et mandamus. Sup quibus omnibus singulis ipsis et eorum cuiilibet auctoritate aplica damus atq; cōcedim⁹ facultatem reiectis in pmissis omnibus et singulis caueris et appellatib⁹ quibuscumq; in pjudicium pmissorum interpositis seu interponēdis quas tanq; friuolas et inanea cum inde secundis et securis et tunc put et nunc et tunc put et nunc castamus / irritamus / annullamus / et pfectis haberi volum⁹. Vicecancellario et q; busuis alijs officiis nostris expresse inhibentes ne ad cuiusvis instaurātiā sup causis p̄tēnsiā et p̄tellationū hacten⁹ aut alias via simplicis que relet / seu restituotis in integrū aliquā emissione signare sui rescriptū enā extra romanā curiā pcedere / nec auditores causarum palatiū nři sive ordinarij loci / aut qnecumq; alij cōmissiones sive rescripta bmoi recipere seu castas desup motas et mouēdas audire plumat seu attēptet. Adiūcites q; si villo vñq; tpc appareret de aliqua cōcessione seu declaratoe per

Sessio quadragesimaquarta

nos aut nostros seu dicti predecessoris litteras quascumq; clausulas etia; derogatorias generales vel speciales sub quacumq; verboz fo:ma in se continentes. Licet in illis dicat nō obstat. clausulas dicentib; q; illis nō derogat nisi de eis specialis mentio fiat/ aut qd de verbo ad verbū et cum toto tenore illarū inferi debeat facta seu fienda p; quā dicos posse:cs seu co:z aliquē in hmōi suop; beneficioz possessionē/ seu alias turbari/ verari/ molestari/ seu inq̄etari/ aut contra hmōi nr̄as cōcessio:nes/ p̄missiones/ et alia per nos approbat fieri atq; cōtraueniri possit. Etia si motu p̄prio ex certa cōiecta/ sive de plenitudine p̄t̄os/ et de ipsoz venerabilii fratris n̄roz cardinaliū cōsilioz assensu emanaret seu emanassent tales declaratoes aut cōcessio:nes p; bono pacis et vniōnis cōde:sie nullaten⁹ effectū sortiri/ sed p; infectis ex nūc/ put ex tunc haberi vno, lumis/ verū si in obediētia p̄dictoz tunc nūcupati felicis et illo:z qui Basilee et Lausancē sub noī generalis cōcilij tunc p̄manserūt duo vel plures sup vno vel plurib; vñticiis litigaret possidēti nō af ferat p̄judicū/ s; cuilib; ius sūm sp; saluū p̄scrueſt/ etiā vnicuiq; maneat ius/ qd an hmōi diuisione sibi q̄sitrū erat. Et si fuerint aliq; ecclie seu bñficia quarū seu quo:z caput in vna obediētia et mēbra in altera existēt mēbra reūtq; ad caput. Saluo tñ q; mēbrū obtinēs in illi⁹ remaneat et possesso:le ius eidē cōpetebat ante hmōi diuisionē. Leterū q; diffici:le foret p̄ntes l̄fas ad singulā in qbz eis forsitan fides facienda fuerit loca: deferre dicta auctoritate aplīca decernim⁹ qd illarū translūpto manu publicat sigillo alicui⁹ ep̄i aut illi⁹ vicarij seu curie ad superioris ecclesia: stice signato et muniro/ perinde ac si originales l̄ce hmōi exhiberent si des plenaria adhibeant et stet. Mandat̄es nihilomin⁹ l̄fas in sūl for:ma p; q̄buscūq; p̄icularib; p̄sonis eas petetib; et habere volētib; illo:z nōib; et cognōib; specificē exp̄lis cum designatōe ecclie dignitatis/ be:neficii sive beneficioz alia uiz cōcessio:ni lupino designatarū in cācel:laria nra et alibi gratia et sine soluto:ne alicui⁹ toxē saluo moderato sa:lario scriptoz expediri irritū decernim⁹ et inane si secus sup his a quo, quā quavis auctoritate scientiel ignorāter cōtigent atēptari. Nulli ergo oīno hominū licet hāc paginā n̄re approbatō:is/ ratificatō:is/ cō:firmatō:is/ p̄missionis/ decreti voluntatis/ impositōis/ cassatōis/ remis:siōnis/ relaxatōis/ donatiōis/ absolutōis/ liberatōis/ inhibitōis/ im:positōis/ irratitōis/ annullatōis/ declaratō:is/ denūciatōis/ aduoca:tōis/ extinc̄tōis/ volūtatis/ mandari/ cōtōis/ cōcessionis/ adiectio:nis/ et cōstitutiōis infringere vel ei ausū temerari/ cōtraire. Si q̄s aut̄ hec atēptare p̄sumperit indignationē omnipotētis dei et beator̄ Pe:tri et Pauli ap̄lo:z eius se nouerit incurvū. Datū spōleti Anno incar:natio:nis dñice. D̄illelmo quadrangētimo quadragesimo nono. xiiij. Kalēn. Julij. Pontificatus nostri Anno tertio. P. denoreto/ Marcel:lus de curia registrata in camera aplīce consilij.

